

OLEN LUTERILAINEN II

Väinö Hotti

(nettikuva)

MARTTI LUTHER

Teh. VHn

10.11.1483 – 18.2.1546

Kertaus on opintojen äiti

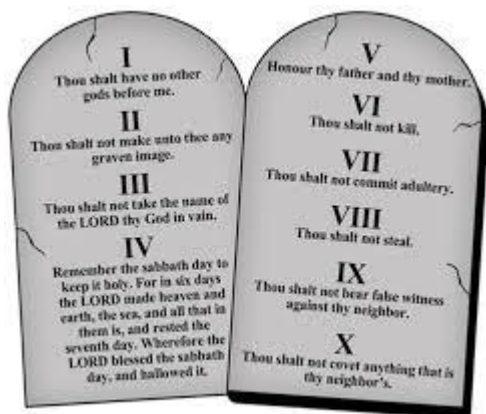
*”Me tahdomme siis, jottemme olisi toimettomia, jälleen aloittaa siitä, mihin lopetimme, tuon sanan mukaisesti: ”Kun ihminen on lopettanut, **alkakoon jälleen alusta**” (Syr.18:6; **Martti Luther**, Galatalaskirjeen selitys, esipuhe, s.15).*

Vanhurskauttamisopin merkitys

*”Jos näet vanhurskauttamisopista luovutaan, siinä samalla **silloin luovutaan koko kristillisestä opista**” (emt.s.23).*

*”Jos näet vanhurskauttamisoppi on lamassa, **on kaikki lamassa**” (42).*

Antinomistinen virtaus

(nettikuva)

*”**Saatana...synnyttää...niiden lahkosuunnan, jotka opettavat, että kymmenen käskyä olisi seurakunnasta poistettava ja **ettei ihmisiä saa peloittaa lailla, vaan suloisesti kehoittaa Kristuksen armolla**” (12).***

Kirkko pelastuslaitoksena

(nettikuva)

*”Noin paavikin nykyään, hänellä kun ei ole yhden yhtäkään raamatunkoh-
htaa, jolla saattaisi itseään puolus-
taa, käyttää yhtenä tätä samaista
todistelua vastaamme: **’Kirkko, kirk-
ko!’** ... Kaikkein enemmän hän täh-
dentää tuota: kristikunta ei saata hä-
vitä eikä kukistua. Tämä todistus te-
hoakin useimpiin” (29).*

Maallinen ja hengellinen viisaus

*”Ja kuta viisaampia, oikeudenmukaisempia ja pyhempää ihmiset ovat
Kristuksetta, **sitä enemmän he vahingoittavat evankeliumia**” (59).*

Suhtautuminen lahkolaisiin

*”Mutta perkeleelle ja hänen palvelijoilleen, eksytysten ja **lahkojen**
alkuunpanijoille meidän pitää apostolin esimerkin mukaisesti olla
kärsimättömiä, kopeita, karskeja ja leppymättömiä sekä säälimättä
paljastaa pilkattavaksi, kirotta ja tuomita heidän kavaluutensa” (63,64).*

*”Ei ole olemassa mitään muuta mahtia eikä keinoa **torjua luotaan**
lahkolaisuutta kuin yksinomaan tämä kristillinen vanhurskauttamisoppi”
(218).*

Uusi arvostelukyky

*Luther tuo toistuvasti esille, kuinka uskoontulon myötä ihminen saa uuden
arvostelukyvyn: **”Kaiken uusin silmin näen nyt.”***

*Pyhä Henki on tämän uuden viisauden takana. Ilman uskoa ollessaan
ihmisen järki on pimentynyt: **”Soaistu on järkemme, synnin sumu sielun
peittää”** (Vvk. 196:2).*

*”Me sitä vastoin, jotka uskomme Kristukseen ja joilla on hänen mielensä, **’arvostelemme kaikkea**, mutta meitä itseämme ei kukaan kykene todellisesti eikä Jumalan edessä **’arvostelevaan`** (1 Kor.2:15)” (643).*

*”Kristityt ovat **kaikkien oppien arvostelijoita**...he voivat suoralta kädeltä lausua sellaisen arvostelun, että turkkilainen koraaninen on tuomittu...**Samoin he langettavat tuomion paavista**” (170).*

*”Niin, me olimme silloin vajonneina niin kauhistavaan pimeään, **ettemme kyenneet mitään asiaa oikein arvostelevaan**. Mutta nyt, kun evankeliumin valo välkehtii, **alistamme kaikki elämäkutsumukset maailmassa varman ja erehtymättömän arvostelumme alaisiksi**” (259).*

Tulivuori – lähde

(nettikuva)

*”Ei kukaan ajatteleva ihminen voi katsella suurta Weimarin laitosta, jossa 103 nidettä kertoo yhden ainoana ihmisen henkisestä perinnöstä, yhtymättä erään Lutherin tutkijan lausumaan: **’Hän oli *suitseva tulivuori*’**” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.28).*

(nettikuva)

*”Juhlan viimeisenä suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi sanoen: **’Jos joku janoaa, tulokoon minun luokseni ja juokoon. Joka uskoo minuun **sillä tavalla kuin Raamattu sanoo, hänen sisimmästään on juokseva elävän veden virtoja****. Hän sanoi tämän Hengestä, jonka hänen uskovat tulivat saamaan. Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei vielä ollut kirkastettu” (Joh.7:37-39; Saarnivaaran käänn.)*

Tuo lähde avattiin Golgatalla, mutta varsinaisesti ihminen tulee elävän veden lähteeksi silloin, kun hän tulee uskoon. Tämä tapahtui Lutherille ”tornikokemuksen” yhteydessä.

(nettikuva)

John David Pawson oli englantilainen baptis-tisaarnaaja ja kirjailija. Hän kirjoitti yli neljäkymmentä kirjaa. Pawson oli erityisesti tunnettu laajalti julkaistusta opetussarjastaan ja siitä tehdystä pääteoksestaan Raamattu avautuu. Suomessa hänen saarnojaan on esitetty Taivas TV7:n kanavalla. [Wikipedia](#)

Syntyi: 25. helmikuuta 1930, [Englanti, Yhdistynyt kuningaskunta](#)

Kuoli: 21. toukokuuta 2020

I ARVIOINTEJA

1. LUTHER *sanoi Galatalaiskirjeen olevan Raamatun paras kirja. Hän sanoi: ”Tämä on minun kirjeeni.” ”Olen naimisissa sen kanssa. Se on minun Katieni.” Lutherhan avioitui Katherine – nimisen nunnan kanssa. Nyt hän sanoo olevansa naimisissa tämän kirjeen kanssa.*

2. ERÄS TOINEN MIES *sanoi: ”Tämä epistola on kuin kivi purosta, jonka kanssa toisen Daavidin lailla Luther lähti kohtaamaan paavillista jättiläistä ja löi sitä otsaan.”*

3. JOHN BUNYAN *Kristityn vaellus – kirjan kirjoittaja sanoi: ”Pidän Lutherin kommentaaria Galatalaisista parhaana kirjana haavoittuneelle omalletunnolle kaikista näkemistäni kirjoista – Raamattua lukuun ottamatta.” Se oli John Bunyanin kunnianosoitus tälle vanhalle kirjalle.*

4. JOHN WESLEYLLE *tällä kirjalla oli myös tärkeä merkitys. ”Tätä lukiessaan hän tuns sydämensä kummasti lämpenevän klo 8.45. 24.5.1738 Aldersgate Streetillä. Nyt siinä on Barkleyn pankki, mutta seinässä on kyltti, jossa kerrotaan, että siellä se tapahtui.*

II VAIKUTUS HISTORIAAN

Galatalaiskirjeellä on ollut syvä vaikutus kristilliseen historiaan. Monet kristityt rakastavat tätä kirjettä – mutta eivät suinkaan kaikki. Jotkut inhoavat sitä tosissaan. Sitä on kutsuttu ”ristinnaulitsemiskirjeeksi” ja ”ohdakkeiseksi viidakoksi”. Sen jokaista lausetta on kuvattu räjähtäväksi ukkosen jyrähdykseksi.”

Luther ja Rooma

(nettikuva)

*”Loppujen lopuksi: siinähän (paavissa) on vain **ilmetty perkele**”* (Tunnustuskirjat, s.254).

(nettikuva)

*”Onhan ilmeistä, että Rooman paavit kannattajineen puolustavat jumalatonta oppia ja **jumalattomia jumalanpalveluksia**. Paavin ja hänen kannattajiensa valtakuntaan sopivat täysin vastakristuksen tuntomerkit”* (Tunnustuskirjat, s.278).

*”Paavilainen **messu-uhri** on kauhistuksista **ehdottomasti suurin ja hirmuisin**”*

(Tunnustuskirjat, s. 247).

*”Kaiken kukkuraksi tämä **lohikäärmeen pyrstö**, messu, on synnyttänyt paljon moninaisen epäjumalisuuden syöpäläisiä ja tauteja”* (emt.s.249).

LUTHERIN PERSOONA

Rauhan ja sodan mies

”Ehkei kukaan muu ihminen”, Thomas Carlyle sanoo, ”jolla on niin nöyrä ja rauhallinen mielenlaatu, ole koskaan täyttänyt maailmaa sodalla ja taistelulla” (Kares, Luther, s.162).

”suurin karheus ja sydämellisin rakkaus voivat asua samassa sydämessä” (emt.s.99).

(nettikuva)

*”Luther uskoi, että kirkolliset olot järjestyisivät itsestään, **kunhan vain julistus oli oikeaa** ja kun seurakunnissa suoritettaisiin tarkastuksia” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.37).*

Luther ja jumalanpalvelus

*”Hän **pelkäsi ahtaita kaavoja** ja pyrki siihen, että välttämättömässä reformaatiotyössä säilyisi terveellinen vapaus. Hänelle oli todella henki pääasia ja **muodot sivuasiasia**. Hän ymmärsi, että uusi henki luo vähitellen uudet muodot ilman, että tarvitsee ahdistavaa pakkoa käyttää. **Hän ei koskaan pitänyt kaavamaisista jumalanpalvelusmenoista**. Ja on hyvin merkittävää, että mitä vanhemmaksi hän tuli, sitä enemmän hän niitä pelkäsi. Hän näki vaaran, että seuraava sukupolvi ehkä alkaisi enemmän kiivailla kirkonmenojen kuin lihan kuolettamisen puolesta” (Kares, Luther, 151, 152).*

*”Luther luotti liikaakin siihen, että evankeliumin henki vähitellen **sisäisestä pakosta muuttaa muodot**. Kun v.1525 Wittenbergissä otettiin käytäntöön Lutherin ”Saksalainen messu”, niin jumalanpalvelusjärjestys sen mukaan **liittyi pääkohdissaan vanhoihin tapoihin**. Edelleen säilytettiin katolinen tapa kohottaa siunatut ehtoollisaineet kansan edessä Kristuksen kuoleman muistoksi. Samoin säilytettiin mm. kynttilät ja messupuku. Edellinen tapa todella vähitellen hävisi, mutta messupuvut olivat niin hyvää ainetta, että ne ovat eräiden luterilaisten kirkkojen piirissä nyt (1944) jo kestäneet yli neljäsataa vuotta ja näyttävät omaavan Fenix – linnun taidon uudistua tuhkasta entistä ehommiksi. Mitähän Luther olisi arvellut, jos hän olisi sielunsa silmillä nähnyt, että uskonpuhdistuksen luoman kirkon papit vielä 1900 (2000) – luvulla pitävät tiukasti kiinni vanhasta muodosta ja esiintyvät messupuvuissaan jonkinlaisina kurioositeetteina muinaisilta ajoilta” (153,154).*